

Asia: VN/1088/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (lukio- ja ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksut EU/ETA-valtioiden ulkopuolisille ja ammatillisen koulutuksen tilauskoulutus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnon keskeinen sisältö

Kauhajoen kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Ikäluokkien pieneneminen muodostaa keskeisimmän haasteen sekä lukio- että ammatillisen koulutuksen järjestämisessä tulevana vuosina. Ongelma korostuu pienissä kunnissa ja ylipäättään väestöään menettävillä alueilla. Lukukausimaksujen käyttöönoton tuottamia tuloja ja kokonaisvaikutuksia on vaikeaa arvioida suuressa kokonaisuudessa, mutta on arvioitavissa, että pienille kunnille ja väestöä menettäville alueille haitat ovat hyötyjä suuremmat.

Toteutuessaan lukukausimaksut vähentäisivät merkittävästi erityisesti pienten lukioiden opiskelijamäärää. On oletettavaa, että EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta Suomeen muuttaville nuorille maksuton koulutus on yksi keskeinen peruste valita juuri Suomi jatkokoulutuksen kohdemaaksi laadukkaan koulutuksen lisäksi.

Suomen nykyisen ja tulevan työvoimatarpeen vuoksi Kauhajoen kaupunki katsoo, että toisen asteen koulutuksen tulisi säilyä opiskelijalle maksuttomana ja valtionosuusrahoituksen piirissä silloin, kun opiskelija suorittaa oppimäärää suomen tai ruotsin kielellä.

Toteutuessaan säädösmuutos edellyttää hallitukselta kompensatiota tuottavia toimia. Kauhajoen kaupunki on ollut mukana esittämässä kattavaa vaikutusten arviointia jo keväällä 2025 asiakokonaisuuden piirissä. Kauhajoen kaupunki pitää tärkeänä, että hallitus selvittää muutoksen vaikutukset kuntiin ja myös kaikkiin muihin koulutuksen järjestäjiin. Muutoksen vaikutukset tulevat varmuudella kohdistumaan hyvin eri tavoin eri koulutuksen järjestäjiin. Vaikutusten arvioinnin tulee

sisältää myös kokonaisarviointi, joka ei rajoitu ainoastaan vaikutuksiin lukio- ja ammatilliseen koulutukseen. Toteutuessaan säädösmuutos edellyttää myös esimerkiksi rahoituslainsäädännön kautta tuotettavaa kompensatiota pieneneviin opiskelijamääriin. Mikäli näin ei toimita, vaarantuu lukio- ja ammatillisen koulutuksen saavutettavuus alueellisesti. Näin ollen myös perustuslaissa taattu sivistyksellisten oikeuksien toteutuminen asettuu kyseenalaiseksi.

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

Lausuntomme on kokonaisuudessaan "keskeinen sisältö"-kohdassa.

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

Lausuntomme on kokonaisuudessaan "keskeinen sisältö"-kohdassa.

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

Lausuntomme on kokonaisuudessaan "keskeinen sisältö"-kohdassa.

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

Lausuntomme on kokonaisuudessaan "keskeinen sisältö"-kohdassa.

Lausuntonne koskien rahoituslain muutoksia

Lausuntomme on kokonaisuudessaan "keskeinen sisältö"-kohdassa.

Lausuntonne koskien oppivelvollisuuslakiin ehdotettavaa muutosta

Lausuntomme on kokonaisuudessaan "keskeinen sisältö"-kohdassa.

Lausuntonne koskien tiedonvaihto-oikeuksia

Lausuntomme on kokonaisuudessaan "keskeinen sisältö"-kohdassa.

Marjamäki Lari
Kauhajoen kaupunki